

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνέντευξη της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Όλγας Γεροβασίλη, στον Φιλήμονα Καραμήτσο για την εφημερίδα «Ελευθερία» των Ιωαννίνων

Η Ήπειρος βρίσκεται επί χρόνια στη ζώνη των πιο «φτωχών περιφερειών» της Ευρώπης, τουλάχιστον με βάση το ΑΕΠ. Ποια θα πρέπει να είναι τα βασικά σημεία ενός αναπτυξιακού σχεδιασμού για την Ήπειρο του μέλλοντος; Πού θα πρέπει να βασισθεί το αναπτυξιακό μοντέλο της;

Όλγα Γεροβασίλη: Ανοίγουμε δρόμους στην Ήπειρο, κυριολεκτικά και μεταφορικά, έχοντας πλήρη επίγνωση ότι ο τόπος είναι οι άνθρωποί του. Επομένως, κάθε φορά που μιλάμε για αναπτυξιακά μοντέλα, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι όλα ξεκινούν και καταλήγουν στον ανθρώπινο παράγοντα.

Η Ήπειρος έχει ανάγκη να βοηθήσει τους νέους ανθρώπους της, εργαζόμενους υψηλών προσόντων και δεξιοτήτων, επιχειρηματίες και επαγγελματίες που θα παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες, βασισμένα στην ένταση γνώσης.

Αν θέλουμε η Ήπειρος να έχει μέλλον, πρέπει να φροντίσουμε ώστε τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη της οικονομικής και επενδυτικής δραστηριότητας στην περιφέρεια να είναι μακροπρόθεσμα, όχι εφάπαξ.

Το αναπτυξιακό μοντέλο, λοιπόν, για την Ήπειρο θα πρέπει να ενσωματώνει όλες εκείνες τις δράσεις που όχι μόνο θα διευρύνουν την παραγωγική βάση του τόπου μας, αλλά θα συντελούν στην ποιοτική αναβάθμισή της. Για παράδειγμα, η τυποποίηση και πιστοποίηση των προϊόντων της γης μας δεν συνιστά απλώς μια τυπική διαδικασία εκσυγχρονισμού, αλλά θεμελιώνει μια νέα επιχειρηματική και παραγωγική κουλτούρα, που είναι απαραίτητη προκειμένου να πειστούν οι πολίτες ότι ανοίγονται προοπτικές διαρκείας.

Το ίδιο ισχύει για τον τουρισμό, την τοπική αυτοδιοίκηση, την εκπαίδευση, τις μεταφορές, το περιβάλλον. Τομείς, όπου αντίστοιχα η ενσωμάτωση καινοτομιών αναδεικνύει τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα, δημιουργεί δεξαμενές γνώσεις, αναζωογονεί την

καθημερινότητα των πολιτών, μικραίνει τις αποστάσεις, ενισχύει την αποδοτικότητα των φυσικών πόρων.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση κινούμαστε. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι υπήρξαν εποχές όπου η Ήπειρος και οι Ηπειρώτες πρωταγωνιστούσαν, δεν ήταν το σύνορο, αλλά το επίκεντρο τεχνολογικών και πολιτιστικών επιτευγμάτων με απήχηση σε όλη την Ευρώπη. Κατά μία έννοια, οι προσπάθειές μας αποκαθιστούν την ιστορική συνέχεια του τόπου μας με το παρελθόν του. Κατά βάση, όμως, αυτό που χτίζουμε είναι το ίδιο μας το μέλλον.

Ο Πρωθυπουργός και από τα Γιάννενα κατά τα εγκαίνια της Ιόνιας Οδού, έκανε λόγο για «δίκαιη ανάπτυξη». Τι είναι για εσάς η δίκαιη ανάπτυξη και πώς μπορεί να την αντιληφθεί στην καθημερινή του ζωή ένας πολίτης;

Όλγα Γεροβασίλη: Δίκαιη ανάπτυξη είναι τα οφέλη που ολοένα και περισσότερο προκύπτουν από την ανάκαμψη της οικονομίας να επιστρέφουν σε αυτούς που σήκωσαν τα μεγαλύτερα βάρη στην ανάσχεση της κρίσης. Είναι το μεγαλύτερο μέρος από την οικονομική μεγέθυνση να κατευθύνεται σε δραστηριότητες και κλάδους με υψηλή προστιθέμενη αξία για την ελληνική οικονομία. Και κυρίως, δίκαιη ανάπτυξη είναι η δημοκρατική, ανθρωποκεντρική ανάπτυξη, όπου σημείο αναφοράς είναι η κοινωνία ως όλον και όχι ως μηδενικό άθροισμα ατομικών συμφερόντων.

Όλοι αντιλαμβάνονται πλέον ότι δεν νοείται ανάπτυξη χωρίς δημοκρατικό σχεδιασμό. Κι αυτό είναι μια θεμελιακή διαφορά της κυβέρνησής μας από τους προκατόχους μας. Μην έχετε αμφιβολία: η λογική της «μερίδας του λέοντος» που χαρακτήρισε τις αναπτυξιακές πολιτικές του παρελθόντος σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο είναι η λογική της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής χρεοκοπίας. Γιατί, καμία οικονομία και κανένα κράτος δεν μπορεί να σταθεί όρθιο αν περισσότερο μοχθούν για να απολαμβάνουν τα οφέλη ολοένα και λιγότεροι.

Έχοντας ανατρέψει αυτήν τη λογική, που ριζώθηκε στα λεγόμενα «χρόνια της ευημερίας» και θέριεψε στα πρώτα χρόνια των μνημονίων, επιτρέψαμε στην κοινωνία να αναθαρρήσει.

Σήμερα όλοι οι συμπολίτες μας, περιλαμβανομένων των ανασφάλιστων, έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε όλες τις δημόσιες δομές Υγείας. Σήμερα αποκλιμακώνεται η ανεργία και δίνονται κίνητρα για μόνιμη, σταθερή απασχόληση. Σήμερα η επικράτεια αποκτά συνοχή με σημαντικά έργα υποδομών. Σήμερα οι ελεγκτικοί μηχανισμοί λειτουργούν.

Όλα αυτά, λοιπόν, που συνιστούν μια πορεία ανάκαμψης με επίκεντρο τον άνθρωπο και τις δημοκρατικές αξίες, η κυβέρνησή μας τα υλοποιεί, κερδίζοντας περισσότερα κάθε φορά. Κι αυτό οι πολίτες το αντιλαμβάνονται.

Για αρκετό κόσμο και πριν και μετά την κρίση, κάποια τμήματα της Δημόσιας Διοίκησης είναι αναποτελεσματικά και δεν υποστηρίζουν τον πολίτη. Γραφειοκρατία, αδράνεια, έλλειψη τεχνολογικού εκσυγχρονισμού κ.α. Έχετε έναν σχεδιασμό για ένα Δημόσιο που να είναι κοντά στις σύγχρονες ανάγκες του πολίτη;

Όλγα Γεροβασίλη: Έχουμε περάσει το στάδιο του σχεδιασμού και της νομοθέτησης και, πλέον, βρισκόμαστε στο στάδιο της υλοποίησης πολύ σημαντικών παρεμβάσεων που θα

αλλάξουν θεαματικά τον τρόπο λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης με συμβολικό χρονικό ορίζοντα το 2020. Οι παρεμβάσεις αυτές καταγράφονται στην Εθνική Στρατηγική για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση 2017-2019 που παρουσιάσαμε μαζί με τον Πρωθυπουργό προ διμήνου στην Αθήνα και μπορεί ο καθένας να τη δει στην ιστοσελίδα www.dimosio2020.gov.gr.

Πρόκειται για ένα ευρύτατο μεταρρυθμιστικό έργο που αντιμετωπίζει διαχρονικές παθογένειες της Διοίκησης. Αντίθετα με τις αποσπασματικές κινήσεις του παρελθόντος, η δική μας προσέγγιση είναι ολιστική και αφορά στο σύνολο των διοικητικών λειτουργιών. Επιπλέον, η δική μας προσπάθεια δίνει προτεραιότητα στις διαρθρωτικές παρεμβάσεις, σε αντίθεση με προηγούμενες «μεταρρυθμίσεις», που έριχναν το βάρος στον δημοσιονομικό περιορισμό, στερώντας έτσι πολύτιμους πόρους από τον δημόσιο τομέα χωρίς να αγγίζουν καν ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας.

Το ένα σκέλος, λοιπόν, των παρεμβάσεών μας αφορούν στην εσωτερική λειτουργία της Διοίκησης. Μεταρρυθμίσεις όπως το νέο σύστημα κινητικότητας και το νέο σύστημα επιλογής προϊσταμένων αποσκοπούν στον εξορθολογισμό των διοικητικών λειτουργιών, στη δημιουργία επαγγελματικών κινήτρων για τους δημόσιους λειτουργούς και ταυτόχρονα στην πάταξη της κομματοκρατίας και των πελατειακών δικτύων. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές έχουν ήδη ξεκινήσει και θέτουν τις βάσεις προκειμένου ο δημόσιος τομέας να μην ξαναβρεθεί σε κατάσταση διάλυσης.

Το δεύτερο σκέλος των παρεμβάσεών μας αφορούν στη σχέση της Διοίκησης με τους πολίτες και της επιχειρήσεις. Εδώ θέλουμε να αποκατασταθεί η σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στο Δημόσιο και τον εξυπηρετούμενο πολίτη, και για τον σκοπό αυτό υλοποιούμε έργα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δημοσίου. Αυτό σημαίνει ένα πλήθος δράσεων που αφορούν στη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, την καθιέρωση της ηλεκτρονικής υπογραφής, την κωδικοποίηση της ελληνικής νομοθεσίας, την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων. Με αυτόν τον τρόπο θα καταφέρουμε αφενός να περιορίσουμε τη γραφειοκρατία, εξοικονομώντας πολύτιμους πόρους, αφετέρου να ενισχύσουμε το ανθρώπινο δυναμικό του Δημοσίου, ενισχύοντας τις ψηφιακές δεξιότητες των δημοσίων υπαλλήλων.

Η ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε όλες τις βαθμίδες της Διοίκησης –αυτή τη φορά σε καθεστώς διαφάνειας, με προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος και όχι των πάσης φύσεως ιδιωτικών συμφερόντων– συμβάλλει στην απλοποίηση των διαδικασιών προς όφελος του παραγόμενου διοικητικού έργου και τελικά των ίδιων των πολιτών. Σημαντικό μέρος αυτών των μεταρρυθμίσεων βρίσκεται στο στάδιο της υλοποίησης και πολύ σύντομα το ψηφιακό Δημόσιο θα είναι πραγματικότητα για το σύνολο της κοινωνίας.

Θέματα αιχμής για το Δημόσιο είναι εδώ και αρκετά χρόνια η αξιολόγηση των υπαλλήλων. Έχετε πάρει μια πρωτοβουλία. Πώς προχωρά και ποιοι είναι οι στόχοι σας; Να προσθέσω, παράλληλα ότι σε πολλές δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς παρατηρείται έλλειψη προσωπικού που προφανώς και επηρεάζει την προσφορά υπηρεσιών προς τον πολίτη...

Όλγα Γεροβασίλη: Η διαδικασία της αξιολόγησης προχωρά κανονικά και, από τα πρώτα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, η ανταπόκριση των δημοσίων υπαλλήλων είναι εξαιρετικά ικανοποιητική. Το προσωπικό του Δημοσίου αναγνωρίζει ότι στόχος της κυβέρνησης είναι η αξιολόγηση να καταστεί αναπόσπαστο στάδιο της διαδικασίας αναβάθμισης του Δημοσίου που επιχειρούμε. Γιατί, η αξιολόγηση όπως την εννοούμε εμείς δεν έχει τιμωρητικό χαρακτήρα, ούτε λειτουργεί ως άλλοθι απολύσεων. Απεναντίας, εμείς μιλάμε για αξιολόγηση προσωπικού και δομών, μιλάμε για στοχοθεσία, μιλάμε για μια νέα κουλτούρα δημόσιας διοίκησης που πρέπει να εμπεδωθεί ομαλά, προκειμένου το Δημόσιο να αποκτήσει πρόσωπο και χαρακτήρα.

Το νέο σύστημα αξιολόγησης είναι αξιοκρατικό και διασφαλισμένο σε κάθε του βήμα. Αποδεικνύεται πλέον στην πράξη. Και είναι ακριβώς αυτά τα χαρακτηριστικά που θα μας επιτρέψουν στη συνέχεια –στο ίδιο ολιστικό πλαίσιο, για το οποίο προείπα, μαζί με τις υπόλοιπες μεταρρυθμίσεις– να δούμε πού υπάρχουν ελλείψεις, πού απαιτούνται διορθωτικές παρεμβάσεις και ενίσχυση των δομών και του προσωπικού.

Θα βλέπατε μία οργανωμένη και σταδιακή αποκέντρωση του κράτους και ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων θεσμών τοπικής εξουσίας;

Όλγα Γεροβασίλη: Η αποκέντρωση υπήρξε κεντρικό πολιτικό σύνθημα σε περασμένες περιόδους και η εφαρμογή της οδήγησε σε ένα πλαίσιο λειτουργίας που σήμερα έχει αγγίξει τα όριά του.

Το ζητούμενο δεν είναι να έχουμε ανά την επικράτεια Περιφέρειες και Δήμους ως μικρογραφίες του κεντρικού κράτους και των παθογενειών που διαχρονικά το χαρακτηρίζουν. Το ζητούμενο είναι να έχουμε μια Τοπική Αυτοδιοίκηση με σαφείς αρμοδιότητες, με διαφανείς διαδικασίες και, κυρίως, με αντιπροσωπευτική συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων.

Ως εκ τούτου, και όπως έχει εξαγγείλει ο Πρωθυπουργός, είναι επιτακτική ανάγκη ο θεσμικός εκσυγχρονισμός και ο ριζικός εκδημοκρατισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου η αποκέντρωση να μην συνιστά διασπορά της αυθαιρεσίας και του πελατειακού συστήματος αλλά σπορά της ανάπτυξης και της παραγωγικής ανασυγκρότησης.

Ο μόνος τρόπος για να καταστεί η αποκέντρωση ένας μηχανισμός ενδυνάμωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι να διασφαλίζει ότι η τελευταία θα λειτουργεί ως ζωντανό κοινωνικό κύτταρο, το οποίο θα μεταβολίζει αποτελεσματικά την κοινωνική εμπειρία στην απαραίτητη ενέργεια που έχει ανάγκη η πολιτική και οικονομική ζωή του τόπου.

Στο πλαίσιο αυτό, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι τα Αναπτυξιακά Συνέδρια γίνονται με τη συνεργασία κυβέρνησης και αιρετών περιφερειών, εφαρμόζοντας δηλαδή στην πράξη αυτή τη δέσμευσή μας.

Έχετε πια μία εμπειρία από τη θητεία σας ως βουλευτής Άρτας, αλλά και μία μακρά εμπειρία από τη συμμετοχή σας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ποιες θα αξιολογούσατε ως καλές ή και κακές εμπειρίες σε αυτή σας τη διαδρομή, αλλά και τι θα θέλατε να πετύχετε το επόμενο διάστημα για τον τόπο σας και την Ήπειρο συνολικά.

Όλγα Γεροβασίλη: Σε ένα αντιπροσωπευτικό σύστημα, η πολιτική εμπειρία έρχεται ως συνείδηση και πράξη μέσα από τις ανάγκες της κοινωνίας και δεν μπορεί παρά να επιστρέφει σε αυτήν ως πολιτικό έργο.

Είναι φυσικό, λοιπόν, όλη αυτή η πολιτική διαδρομή στην καθημερινότητά της να έχει και καλές και κακές εμπειρίες. Στο τέλος, όμως, της ημέρας είναι σίγουρα μια διαδρομή που αξίζει κανείς να τη διανύσει.